

Ve čtvrtém čísle bulletinu přinášíme informace o dění v asociaci, plánované konferenci ČAPV, informace o konferencích, aktuálních číslech časopisů, jejich výzvách pro autory a o nových knihách.

Výbor ČAPV

Z VÝBORU ČESKÉ ASOCIACE PEDAGOGICKÉHO VÝZKUMU

1. Konference ČAPV, Ostrava 2020

Průběh letošního roku je i u nás ovlivněn pandemií COVID-19, což se projevilo také při přípravách letošní výroční konference. Načas bylo zřejmé, že budeme muset kriticky zvážit tradiční formu konference ve smyslu osobních setkání. Z tohoto důvodu jsme začali intenzivně pracovat na variantách on-line prezentací. Další vývoj situace a stavu poznání naznačil, že můžeme být mírnými optimisty. I na základě reakcí řady přihlášených, které jednoznačně preferovaly přímou účast i za cenu případných omezení, jsme se navrátili k původnímu, tradičnímu konceptu pořádání konference i s vědomím určitého rizika. V posledních týdnech bylo dokončeno recenzní řízení téměř stovky přihlášených abstraktů a vznikl sborník, který bude zveřejněn na webových stránkách konference 4. 9. 2020.

Nadále bedlivě sledujeme dění, a to nejen v rámci vládních kroků, které jsou mnohdy obtížně srozumitelné a dosti proměnlivé, ale i užších regionálních hygienických opatření Moravskoslezského kraje a okresů. Přestože jsou lokální specifika ochrany zdraví dosud přísnější než ve zbytku území ČR, aktuálně nepředstavují přímé riziko zrušení konference. Na druhou stranu od 1. září očekáváme změny současných pravidel pro konání veřejných akcí. Proto Vás prosíme, abyste bedlivě sledovali aktuální vývoj a samozřejmě stránky konference a naší asociace, a to zejména od 2. září 2020. V tento den bude zveřejněn jak program konference, tak i případná opatření (a jejich možné změny), které budeme respektovat. V případě, že by bylo nutné konferenci zrušit, budou přihlášení účastníci informováni organizačním týmem. Zdraví účastníků řadíme na první místo a nedovolili bychom si přinášet nepřiměřené riziko. Pevně však věříme v další příznivý vývoj a těšíme se na osobní setkání 14. září 2020 v Ostravě. „Tak dojeďte, bo to bude fajne a poučné.“

Iva Červenková a Jana Poláchová Vašátková

2. Program členské schůze, Ostrava 15. 9. 2020

Vážené členky, vážení členové ČAPV,

po několika velmi neobvyklých měsících, nás, doufejme, v blízké budoucnosti čeká tradičně organizovaná členská schůze, která je naplánována na druhý podvečer konference ČAPV v Ostravě. Z jejího níže uvedeného programu je zřejmé, že tato schůze bude i schůzí volební,

z níž vzejde nový výbor asociace. Hlasovat o budoucím výboru mohou jen členové asociace, na schůzi však zveme všechny, kteří chtějí společně diskutovat o možnostech dalšího rozvoje pedagogického výzkumu.

Program členské schůze ČAPV (Ostrava, 15. 9. 2020)

1. Volby do výboru ČAPV pro období 2021–2023.
2. Zpráva o hospodaření ČAPV v roce 2019. Zpráva revizora.
3. Zpráva o činnosti výboru ČAPV (dílní body: stav členské základny, banka a finanční situace asociace, archivace bulletinů, bulletin, participace ČAPV v EERA a v RVS, internetová prezentace asociace, ustanovení sítí v rámci ČAPV, organizování a podpora organizátorů výroční konference, shrnutí činnosti výboru v uplynulém období).
4. Průběžná zpráva o hospodaření 2019–2020 a výhled na další období.
5. Různé.

Za Výbor ČAPV Jana Poláchová Vašátková

3. Kandidáti na členy výboru a pozici revizora ČAPV pro období 2021–2023

Do uzávěrky nominací 31. 8. 2020 obdržela předsedkyně ČAPV tyto návrhy kandidátů do voleb nového výboru ČAPV pro období 2021–2023 (abecedně seřazeno dle příjmení):

- Josef Basl, ČŠI
- Martin Chvál, ÚVRV PdF UK
- Stanislav Michek, ÚPPE PdF UHK
- Jana Poláchová Vašátková, KSA FF UP
- Roman Švaříček, ÚPV FF MU
- František Tůma, KPed PdF/KAJ FF MU
- Hana Voňková, KPed PdF UK

Na pozici revizora pro období 2021–2023 byli nominováni tito kandidáti:

- Petr Novotný, ÚPV FF MU
- Bohdana Richterová, PdF OU

4. Zpráva z jednání výboru ČAPV

Dne 20. 8. 2020 proběhla schůze výboru ČAPV prostřednictvím SKYPE konference. Projednány byly následující body:

1. Informace k organizaci XXVIII. konference ČAPV v Ostravě v září 2020.
2. Diskuse k přípravě členské schůze a probírání úkolů s ní spojených.
3. Diskuse o stavu členské základny ČAPV.
4. Informace k EERA aktivitám a k dotaci Rady vědeckých společností.
5. Rekapitulace stavu archivace sborníků textů ČAPV.
6. Diskuse k řešení dokončení sborníku fulltextů z konference ČAPV z roku 2016 v Českých Budějovicích.
7. Diskuse k jednotlivým textům pro bulletin 4/2020.
8. Diskuse k návrhu organizačního řádu ČAPV a k organizaci konferencí ČAPV v budoucnosti.

Za výbor ČAPV Stanislav Michek

5. Víτάme nové členy ČAPV

PhDr. Marek Václavík, Ph.D., Katedra pedagogiky a andragogiky, Pedagogická fakulta Ostravské univerzity; obor: pedagogika, obecná didaktika, školský management; zaměření: edukační média, edukace v české rodině, evaluace, metodologie pedagogického výzkumu.

PhDr. et Mgr. Jan Boněk, Diners club CS, obor: pedagogika, zaměření: školský management.

KONFERENCE – SEMINÁŘE – WORKSHOPY

1. Konference a letní školy v ČR

- Mezinárodní konference EARLI SIG2 (koordinátor SIG je člen ČAPV Cyril Brom) na téma „Porozumění textu a grafice“ (Comprehension of Text and Graphics) se bude konat 31. 8. – 2. 9. 2020 v Praze na Karlově Univerzitě (Matematicko-fyzikální fakulta). Přihlašování příspěvků je ukončeno: <https://earli.org/SIG22020>. Konference proběhne on-line.
- Mezinárodní vědecká konference ICOLLE 2020 na téma „Úloha odborného vzdělávání ve světě 21. století“ se koná 9. 9. 2020 v Brně. Přihlašování příspěvků je ukončeno: <http://icv.mendelu.cz/veda-a-vyzkum/25493-konference-icolle>
- Konference Mládež a hodnoty 2020 s podtitulem „Výchova k hodnotám v kontextu pluralitní a multikulturní společnosti“ se koná 5.–6. 11. 2020. Pořádá ji Katedra křesťanské výchovy Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého a Paidagogos. Registrace do 31. 7. 2020: www.mladezahodnoty.cz

2. Konference a workshopy v zahraničí

- Výroční 11. ICEEPSY 2020, International Conference on Education & Educational Psychology, se koná 6.–8. 10. na Sicílii: <https://www.futureacademy.org.uk/conference/ICEEPSY/chair-&-message->
- Metodologické workshopy GESIS, Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften, SRN probíhají obvykle on-line, případně je třeba jako prezenční účastník splňovat kritéria související s pandemickými opatřeními, např. nebudou přijímáni účastníci z rizikových míst: <https://www.gesis.org/en/services/events/>.
- Bienální konference EARLI 2021 na téma „Education and Citizenship: Learning and Instruction and the Shaping of Future“ se bude konat 24.–28. 8. 2021 na Univerzitě v Gothenburgu ve Švédsku. Přihlašování příspěvků je možné od 1. 9. do 29. 10. 2020: <https://www.earli.org/EARLI2021>.
- Konference ECER 2021 na téma „Education and Society: expectations, prescriptions, reconciliations“ se bude konat v Ženevě 3.–4. 9. 2021 začínající výzkumníci a 6.–9. 9. 2021 Evropská konference pedagogického výzkumu. Přihlašování příspěvků od 1. 12. 2020 do 31. 1. 2021: <https://eera-ecer.de/ecer-2021-geneva/>.

1. České odborné recenzované časopisy

NOVINKA: Studia paedagogica 2/2020 (Scopus)

Monotematické číslo: The Changing Status of the Teacher Profession. Editoři: S. Štech, K. Šedřová, A. Lefstein. Studie: Discourses on Governance of the Teaching Profession (L. Moos), Teacher Status and the Role of Teacher Unions in the Context of New Professionalism (V. Symeonidis, N. Stromquist), Eroding Trust in Teacher Professionalism: An Ethnomethodological Analysis of Radio Interviews with Czech Experts on Education (F. Tůma, M. Pišová, M. Černá), Bias in Primary School Teachers' Expectations of Students? A Study of General and Specific Bias Towards SES, Ethnicity and Gender (E. Sneyers, J. Vanhoof, P. Mahieu), Teachers for Slovakia: Tensions in the Profession (B. Pupala, O. Kaščák, M. Rehůš), Aligning Teacher Preparation, Professional Development and Evaluation: The Orthodoxy of TAP Teachers and Teaching (J. Holloway), 'Head' and 'Heart' Work: Re-Appraising the Place of Theory in the 'Academic Dimension' of Pre-Service Teacher Education in England (J. Orchard, L. Kelly, C. Winstanley), Initial Teacher Education and the Relationship with Research: Student Teachers' Perspectives (R. Tavares de Sousa, A. Lopes, P. Boyd).

<http://www.studiapaedagogica.cz>

Orbis scholae 3/2019 (Scopus)

Monočíslo Supporting Disadvantaged Multilingual Families in Using Their Own Resources in Education (editoři: Jana Obrovská, Kateřina Sidiropulu Janků, Karel Pančocha): Institutions and Disadvantaged: Intervention or Oppression? Theatre of the Oppressed at the Universities (D. Moree, S. Benyovszky), Roma Children Going to Primary School: The Contribution of Interagency Working to Support Inclusive Education (J. Vale Guerra, C. Leitão), Communication as a Means of Development in a School with a High Percentage of Foreign Pupils (D. Denglerová, M. Kurowski, R. Šíp), The Utrecht Virtual Learning Environment Project: Improving Educational Partnerships in Multicultural Preschools (R. Francot, M. Broekhuizen, P. Leseman), Post-Socialist Czech Education Research on Socially Disadvantaged/Roma Children and Families: Literature Review (J. Obrovská, K. Sidiropulu Janků), EARLI SIG 5 Conference 2018: Future Challenges for Early Childhood Education and Care (Y. Anders, J. Johanna Rose, E. Oppermann, F. Cohen).

<http://www.orbisscholae.cz/>

NOVINKA: Pedagogika 2/2020

Strach a školní výkon (I. Pavelková, K. Kubíková, A. Boháčová), Cesta ke čtenářské gramotnosti: Znalost konvencí tištěného textu u dětí předškolního věku (P. Gavora), Kolik času zameškají žáci v českém základním školství? (E. Skalová, D. Dvořák), Když potenciálně rozvíjející situace nerozvíjí: kritické didaktické incidenty v problémově orientované výuce (T. Češková), Vliv pregraduálního vzdělání na profesní počátky ve školní praxi pohledem začínajících učitelů (I. Rajsiglová, K. Příbylová), Využití metody Delphi pro identifikaci klíčových témat vzdělávací politiky (M. Pazour, J. Straková).

<https://ojs.cuni.cz/pedagogika>

Pedagogická orientace 3/2019

Tělesná výchova v kurikulu Anglie: komparace s RVP ZV (M. Lupač), Studentská hodnocení výuky s využitím dotazníku CEQ: analýza zahraničních zkušeností (K. Juklová, M. Chvál, S. Michek, J. Vondroušová), Zkušenosti neslyšících a těžce sluchově postižených vysokoškolských studentů s učením se cizímu jazyku (J. Sedláčková, E. H. Kontra).

<https://journals.muni.cz/pedor>

NOVINKA: E-pedagogium 1/2020

Vybrané aspekty profesního přesvědčení začínajících učitelů (J. Ševčíková, J. Plischke), Informační a komunikační technologie a děti v základní škole speciální (Miroslav Meier, Jitka Kučerová), Rodiče jako spoluaktéři inkluzivního vzdělávání (K. Lenkvíková (Seltenhoferová)), Krátkodobý vplyv didaktickej aplikácie učiva o kvete rastlín na postoje, vedomosti a predstavy žiakov základných škôl (R. Kvasničák, J. Genšiniaková).

<https://e-pedagogium.upol.cz>

Test Fórum 12/2019

České normativní skóry Beckovy škály depresivity: metaanalýza (J. Gottfried), Reliabilita a konstruktová validita metody Relationship Assessment Scale (N. Kvardová, M. Radimecká, M. Drápalová, J. Širůček). Vybrané recenze testů: Test pro identifikaci nadaných žáků v matematice – recenze metody (L. Krejčová), Test pro identifikaci nadaných žáků v matematice – recenze metody (T. Urbánek).

<http://www.testforum.cz>

Sociální pedagogika 8(1)/2020

Monočíslo: International perspectives on social education (editor: Eva Janebová): Internationalisation in higher education for society – IHES in the times of corona (U. Brandenburg), Reflections on the internationalisation of higher education: An intercultural task, a political assignment and a personal dedication (H. Teekens), International education in the era of COVID-19: Making learning visible (J. W. Moravec), Why it matters to support our students: The vision of Josef A. Mestenhauser (G. Woodruff), Insights into the study abroad experience of social education students at Masaryk University (C. Williams), The relationship between psychological capital and academic performance of social work students (A. O. Onivehu), What if Comenius had stayed home? (M. Černý), What are the prospects for the position of social educator in the Czech educational system? (T. Machalík), The role of social pedagogues at primary schools (J. Hladík), Environmental literacy of pupils and its investigation in the Czech Republic (S. Svobodová), Building bridges, growing minds (A. Raman), Project: Enhancing gender sensitivity of teacher trainee students in Austria, the Czech Republic and Hungary (D. Krišová, D. Rédei, C. Schneider), Introducing a new intercultural learning tool by Tara Harvey (L. Gulová, J. Zerzová, J. Hladík), How to develop strategic partnerships – A Webinar for educators (E. Janebová, S. Nykodýmová).

<http://soced.cz>

NOVINKA: Lifelong Learning 1/2020

Proč chápat celoživotní vzdělávání jako dobro pro celé lidstvo? Revize pohledu UNESCO za pomoci Komenského (M. Kopecký), Rozvoj spolupráce učitelů a asistentů pedagoga – akční výzkum (B. Richterová, H. Kubíčková), Výuka s využitím ICT v mezinárodní perspektivě: Na cestě k moderní pedagogice (J. Zounek, K. Záleská, L. Juhaňák).

<http://lifelonglearning.mendelu.cz>

Historia scholastica 2/2019

„Bude nutno výchově dáti směry nové.“ Výchova a vzdělávání v programech politických stran meziválečného Československa (K. Korábková), Sexuální výchova ve školách meziválečného Československa (M. Šustová), Československá liga proti antisemitismu (J. Seiner), Reklamní tiskoviny pro školáky v letech 1918–1938. Pohled do archivních fondů Muzea Komenského v Přerově (H. Kovářová), PhDr. Markéta Pánková jubilující (T. Kasper), První mezinárodní komeniologická konference v Baku za podpory Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského (M. Pánková), Vědecká konference Škola, učitel, žák jako připomínka 150 let od vydání Hasnerova zákona (M. Halířová), Gabzdilová, Soňa: Ako sme študovali v totalite. Vysokoškolské vzdelávanie na Slovensku pod ideologickým diktátom Komunistickej strany Československa (1948–1953) (B. Kudláčová).

<http://www.historiascholastica.com>

NOVINKA: Scientia in educatione 11(1)/2020

Vliv atraktivity kontextu matematické slovní úlohy na řešitelský proces (R. Havlíčková), Vliv terénní exkurze na modifikaci žákovských prekonceptů odborných (z. Chocholoušková, L. Hajerová Müllerová), Výzkum v didaktice biologie, geologie a environmentální výchovy v České republice v letech 2008–2018 (R. Kroufek, M. Jáč, V. Janštová, M. Pražáková, K. Čiháková), Styly myšlení v matematice a charakteristika procesu modelování (J. Awawdeh Shahbari), Vzory ve školce: Didaktické znalosti týkající se obsahu a žáků a související přesvědčení (I. Schreiber), Tablet alebo notebook? Komparatívna štúdia žiakovho vnímania rozdielnych technologických prístupov v počítačom podporovanom chemickom laboratóriu (M. Skoršepa, J. Kmeťová, E. Horváthová).

<https://ojs.cuni.cz/scied>

NOVINKA: Journal of Technology and Information Education 1/2020

Diverzifikace studentů podle prediktorů úspěšnosti v informaticky zaměřených SPOC kurzech (M. Mrázek, J. Basler), Technická gramotnost žiaka základnej školy, status a osobnosť učiteľa technických predmetov (P. Janíček, J. Depešová), Uržateľnosť výsledkov projektu dielne v podmienkach základných škôl na Slovensku (E. Felixová, G. Bánesz), Jak věci fungují? Podpora rozvoje technického myšlení u žáků základních škol (A. Šmeringaiová), Edukační efektivita plakátů v technickém vzdělávání žáků druhého stupně základní školy (P. Dostál), Kdo je digitálně kompetentní člověk? Empirická studie výroků studentů (převážně) Filozofické fakulty Masarykovy Univerzity (M. Černý), Environmentálne aspekty v predmete technika (J. Bilčková, I. Tureková, A. Bilčík).

<http://jtie.upol.cz>

Elementary Mathematics Education Journal 1(2)/2019

Reflexe připravenosti budoucích učitelů 1. stupně ZŠ používat digitální technologie ve výuce matematiky (R. Dofková, D. Nocar, T. Zdráhal), Sebahodnotenie kognitívneho výkonu študentov predškolskej a elementárnej pedagogiky dosahujúcich rôzne klasifikačné stupene hodnotenia v matematike (J. Hnatová, M. Mokriš), Možnosti využitia online šablóny Learningapps.org na vytváranie matematických aplikácií pre žiakov primárneho vzdelávania (V. Horváthová), Chess independence problems (K. Pastor), Kognitivní fenomény doprovázející proces vytváření představy přirozeného čísla v roli počtu (Š. Pěchoučková, J. Hora).

<http://emejournal.upol.cz>

NOVINKA: Journal on Efficiency and Responsibility in Education and Science 13(2)/2020 (Scopus)

Inefficiency Among Non-Academic Staffs in Nigerian Tertiary Institutions: the Role of Training and Development (B. Onalapo Adejare, G. Oladipo Olaore, E. Ekpenyong Udofia, T. Bosede Emola), Identification of Crucial Steps and Skills in High-Achievers' Solving Complex Mathematical Problem within Mathematical Contest (K. Bulková, J. Medová, S. Čeretková), Indices Converting Resignation and Drop-Offs of Business Students to Retention (L. Vnoučková, Z. Linhart), Problems Experienced in Classrooms with Students from Different Cultures (M. Hayri Sari, E. Yüce).

<https://www.eriesjournal.com>

2. České odborné časopisy popularizující pedagogický výzkum

NOVINKA: Komenský 144(4)/2020

Supervize jako jeden z efektivních nástrojů péče o učitele (V. Pavlas Martanová), Didaktický rozměr příkladů z praxe společného vzdělávání (A. Tomková, H. Hejlová).

<https://www.ped.muni.cz/komensky/>

3. Slovenské odborné recenzované časopisy

NOVINKA: Journal of Pedagogy, The Journal of University of Trnava 11(1)/2020 (Scopus)

Special issue: Geography of Education. Studie: The institutionalization of the geography of education: An international perspective (S. R. Kučerová, S. L. Holloway, H. Jahnke), A parental school choice misery: Middle class parents' dilemma in choosing a primary school in Berlin's multi-ethnic neighborhoods (T. Mayer, V. Geist, V. S. Pohl, J. Schwarz, T. Koinzer), Education policy and the socio-spatiality of school reform – learning support spaces as perceived by students in the context of the new middle school policy in Austria (M. Knapp, M. Kilian, T. Katschnig), Changing places, changing tracks: Inter-school mobility among Czech secondary students (D. Dvořák, P. Meyer, S. R. Kučerová, J. Vyhnálek, O. Šmíd), Mobility and belonging – A case from provincial Denmark (J. Gulløv, E. Gulløv), A social justice approach to rural school staffing: The need for a politics of distribution and recognition to solve a perennial problem (H. Cuervo), Canadian colonialism, ignorance and education. A study of graduating students at Queen's University (A. M.C. Godlewska, L. M. Schaepli, M. Forcione, C. Lamb, Elizabeth Nelson, B. Talan).

<http://www.degruyter.com/view/j/jped>

NOVINKA: Acta Educationis Generalis 2/2020

Students' Resistance Behaviors: What Do Turkish Primary Teachers Face? (M. Sari, E. Yolcu), Global Competences of Hungarian Young People in the Light of New Nationalism (M. Fekete), Investigation of the Core Beliefs of the Teacher Candidates through Artificial Neural Networks (V. Duran, H. Mertol), Teachers' Views about the Characteristics of Pedagogical Talents (J. Orgoványi-Gajdos, E. Kovács), Interviews with Teachers about Inclusive Education (M. Zelina), Educational Use of Social Media in Higher Education: Gender and Social Networking Sites as the Predictors of Consuming, Creating, and Sharing Content (E. Dikbaş Torun), Developing Undergraduate Students' Teaching Competences (E. K. Nagy), Legal Framework for the Training of Health Care Specialists in the Health Care System of Lithuania to Work

with the Disabled (M. Ratkevičienė), Raising Awareness of Disaster and Giving Disaster Education to Children in Preschool Education Period (A. Bulut), Socio-Cultural Based Learning Module for Critical Thinking Ability in Elementary School: Systematic Search (S. Amalia, W. Wuryandani).

<http://www.degruyter.com/view/j/atd>

NOVINKA: Pedagogika.sk 11(3)/2020

Vnímanie autority učiteľom – lídrom edukácie (L. Ďuricová, Š. Petrík, Z. Vašašová), Interakčný štýl učiteľa v kontexte s črtovou emocionálnou inteligenciou (Z. Heinzová, S. Kubejová), Hodnotenie kvality šlabikárov učiteľmi (Z. Juščáková), Využívanie pozitívneho hodnotenia v rodinnej výchove v Slovenskej republike a Nemeckej spolkovej republike (L. Koldeová).

<http://www.casopispedagogika.sk/>

NOVINKA: Psychológia a patopsychológia dieťaťa 1/2020

Zmysel pre humor žiakov zo školy pre intelektovo nadaných a jeho súvislosť s osobnosťou (E. Rajčaniová, I. Belica), Spiritualita, odpustenie a socioekonomický status jako determinanty subjektívnej pohody adolescentov (M. Kačmárová, P. Babinčák), Sonda do postojov rodičov a učiteľov ku školskej inklúzii (V. Dočkal, A. Dvoranová, P. Šutová).

<https://vudpap.sk/x/cinnosti-vudpap/informacna-a-edicna-cinnost/casopisy-vudpap/papd/>

4. Časopis partnerské Evropské asociace pedagogického výzkumu

European Educational Research Journal (EERJ), 19(4)/2020 (WoS)

Academisation and teachers' dilemmas (K. Hansson, P. Erixon), Educational (de)segregation in North Macedonia: The intersection of policies, schools, and individuals (A. Bloodworth), Teachers' autonomy deconstructed: Irish and Finnish teachers' perceptions of decision-making and control (M. Salokangas, W. Wermke, G. Harvey), Democracy and curriculum – the task still before us (N. Wahlström), How do educational reforms change the share of students in special education? Trends in special education in Finland (J. Pulkkinen, E. Räikkönen, M. Jahnukainen, R. Pirttimaa).

<https://journals.sagepub.com/home/eer>

MONOGRAFIE – SBORNÍKY – KNIHY: PRÁVĚ VYCHÁZÍ

Kratochvílová, J., Lojdová, K., & Nehyba, J. (2020). *Směřování ke kvalitě 2016–2020 v pedagogicko-psychologické přípravě budoucích učitelů na PdF MU*. Brno: Masarykova Univerzita.

Cílem této publikace je představit Katedru pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity a její výsledky evaluace v závěru tříleté implementace nově akreditovaného pedagogicko-psychologického modulu učitelské propedeutiky. Publikace představuje poslání a vizi pracoviště, jeho plánované kurikulum, teoretická východiska i úspěchy pracoviště v oblasti výzkumné, tvůrčí i projektové. Stěžejní část tvoří poznatky z evaluace praktické implementace nového kurikula v praxi.

<https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/1570>

Lazarová, B., & Pol, M. (2020). *Vedení učících se sítí ve vzdělávání. Teoretický rámec a perspektiva ředitelů škol napříč Evropou*. Brno: Masarykova Univerzita.

Text je jedním z hlavních výstupů projektu Leading Learning by Networking (projekt Erasmus+). Studie pojednává o řízení učících se sítí ve školách s ohledem na jejich poslání v kontextu rostoucí rozmanitosti ve školách. Text se skládá ze tří hlavních částí. První z nich má teoretický charakter, pojednává o pojmu profesionálních učících se sítí a o faktorech, které takový způsob spolupráce ve školách usnadňují. Pozornost je věnovaná také roli ředitelů škol při vytváření a podpoře učících se sítí. Ve druhé části textu jsou shrnuty výsledky kvalitativního šetření, jehož cílem bylo skrze rozhovory poznat některé aspekty síťování ve vybraných školách v partnerských zemích. Třetí část studie nabízí data z dotazníkového šetření zaměřeného na zkušenosti a potřeby ředitelů škol v řízení učících se sítí. Publikace je určena zejména ředitelům škol, učitelům, školským politikům, školským konzultantům, studentům učitelství.

Knihu je zdarma, k zaslání za logistické náklady:

<https://munishop.muni.cz/obchod/knihy/leading-learning-networks-in-education-logisticke-naklady-0x004019589>

VÝZVY PRO AUTORY

Pedagogická orientace: 2/2021

Téma: Výchova v přírodě

Editoři: Eva Minaříková, Petr Najvar

Výchova v přírodě má za sebou, a to nejen na našem území, poměrně dlouhou a v zásadě úspěšnou cestu rozvoje. Doprovázela nás na ni zvučná jména klasiků 19. a první poloviny 20. století, jako byl H. D. Thoreau, E. T. Seton, nebo u nás E. Štorch, ale i autoři, kteří se ve druhé pol. 20. stol. přímo zabývali výchovnými otázkami v kontextu přírodního prostředí. Z našich autorů to byli např. J. Kocourek, M. Stárek, Z. Teplý, A. Gintel, P. Holec nebo J. Neumann. Jejich pozornost se střídavě zaměřovala na táboření, turistiku či metodiku využití moderních forem pobytu v přírodě. Zcela zvláštním fenoménem v tomto směru bylo dílo J. Foglara, který spojoval zájem o přírodu s výchovnými hodnotami jako je čestnost v jednání, kolektivita a přátelství a zároveň zdůrazňuje další principy, které jsou s pobytem, a tedy i výchovou, v přírodě spjaty – romantiku a tajemství. Zásadní je však důraz Foglara na celostní (holistické) výchovné působení (ne na dílčí části, ale na osobnost jako celek).

Pojem „výchova v přírodě“ se vyvíjí a změny v jeho obsahu ovlivňují i samotnou praxi při využívání aktivit v přírodě. Na počátku dvacátého století byl pojem používán v podobném významu jako „školy v přírodě“. Postupně však toto zaměření na školní i mimoškolní práci začalo vstřebávat nové poznatky od populárních mládežnických organizací, tedy především skautů, woodcrafterů, Ligy lesní moudrosti, Turistických oddílů mládeže. Do vývoje výchovy v přírodě také podstatnou mírou promlouvá hnutí Outward Bound, pokračovatel myšlenek Kurta Hahna. Připravované monotematické číslo časopisu očekává autorské rukopisy, které budou zaměřeny na problematiku výchovy v přírodě, potažmo Outdoor Education:

- Výchovná a vzdělávací činnost v přírodě v rámci volnočasových NNO;
- Lesní a zahradní pedagogika;
- Školy v přírodě a školní projekty v přírodě – Zážitkové kurzy a zimní zážitkové kurzy;
- Sporty v přírodě (orientační běh, cyklistika, vodní turistika, lezectví aj.);

- Environmentální výchova a ochrana přírody.

Očekáváme texty, které teoreticky, přehledově či výzkumně uchopí nejen výše uvedená témata.

Časový plán přípravy monotematického čísla PedOr 2/2021 je následující:

- Abstrakty příspěvků v rozsahu 1–2 stran zasílejte do **30. 9. 2020** na mackur@pf.jcu.cz.
- V abstraktu uveďte: autora (autory) a název příspěvku, jeho typ: studie (rozsah cca 20 normovaných stran); diskusní příspěvek nebo esej (rozsah cca 10 normovaných stran), cíl a obsah příspěvku.
- Abstrakty budou posouzeny garanty čísla a do 15. 10. 2020 obdrží jejich autoři vyrozumění o dalším postupu.
- Termín pro odevzdání studií je stanoven na 15. 12. 2020.
- Následně studie projdou standardním recenzním řízením.
- Recenzní posudky budou autorům průběžně zasílány spolu s žádostí o provedení úprav do 15. 2. 2019. Poté bude číslo redakčně zpracováno a předáno do tisku.

Editory čísla jsou: Richard Macků, Jan Petr (JU v Č. Budějovicích) a Ivo Jirásek (UP v Olomouci). Toto monotematické číslo „výchova v přírodě“ vzniká s odbornou garancí ČPdS – Sekce pro Pedagogiku volného času.

Studia Pedagogica 26:4/2021

Téma: Professional Decision-Making in Education

Editoři: Kristin Vanlommel, Milan Pol

This special issue will focus on research, policy, and practice that explores and explains how teachers, school leaders, students, parents, governors, or other stakeholders can make informed decisions in education. Teachers make many decisions that affect students' educational trajectories, such as formative and summative assessment, tracking and grouping students, retention, or promotion. At school level, school leaders make decisions related to, for example, recruitment, school improvement actions, capacity building, or ethics. Often, there are many expectations related to students' involvement in decision-making. Parents or governors can be involved in decisions about a school's direction and many individual aspects of its operation, and the decisions of policy makers at different levels can sometimes have fatal consequences for formal education provision.

In general, the quality of educational decisions has an important impact on school policy and practice. It influences the extent to which improvement actions lead to sustainable change (Hargreaves, Lieberman, Fullan & Hopkins, 2014) or the extent to which education can provide equal and fair educational opportunities for all students (Datnow & Park, 2015). Therefore, it is important that all stakeholders strive to make professional decisions and prevent decision bias. However, this is not an easy endeavor, and it is often influenced by multiple factors (Schildkamp & Poortman & Handelzalts, 2016; Mandinach & Gummer, 2016; Vanlommel, Van Gasse, Vanhoof & Van Petegem, 2018).

In this special issue we welcome texts that focus on different aspects of and frameworks for decision-making in education. Our aim is to produce an issue that offers insight into educational decision-making, showing how it happens and ways in which it can shape research, policy, professional development, and future practice.

Topics might include the following:

Understanding educational decision-making from different perspectives:

- What are the aspects of decision-making in education?
- What is the interplay between data use and expertise?
- What is the role of explicit and hidden purposes in decision-making?
- How can we understand individual and collective processes of decision-making?
- How can we understand, explain, and support the decision-making of teachers, school leaders, student, parents, governors, or other stakeholders?

The outcomes of decision-making:

- How can we evaluate the effectiveness of educational decision-making?
- How can we evaluate the validity of educational decisions?
- What are 'good' educational decisions?
- How can we understand and prevent decision bias (stereotyping, self-fulfilling prophecies, etc.)?
- How can approaches (comparative judgement, formative assessment, etc.) strengthen the quality of decisions?

The importance of professional decision-making in relation to different topics (educational change, equity, etc.):

- Which processes of decision-making are needed for sustainable change?
- What are the enablers and barriers?
- What is the relation between decision-making, judgement and equity?

Enhancing professional decision-making in education:

- What is the involvement of different actors in decision-making at different levels, and with what consequences? And how effective is it?
- How can we build capacity for professional decision-making in education?
- What are the enabling and hindering factors?

Important dates:

This monothematic issue will be published in English in December 2021. The deadline for submission of abstracts is **December 31, 2020**; the deadline for submission of full texts is April 30, 2021. Both abstracts and full texts are to be sent to the e-mail address studiapaedagogica@phil.muni.cz. Articles should be written in English and meet the requirements set out in the instructions for authors on the journal's website. Manuscripts will be submitted to a peer-review process that will enable the editors to select papers for publication.

The editors of this issue are Kristin Vanlommel (University of Applied Sciences, Utrecht, Netherlands), and Milan Pol (Masaryk University, Czech Republic). You can find more information at <http://www.studiapaedagogica.cz>.

Časopis Pedagogika zve autory k publikování v monotematickém čísle pro rok 2021:

V čísle 2/2020 otevřel profesor Jan Průcha otázku využití pedagogického výzkumu v praxi. Na jeho výzvu k diskusi reagovala dr. Michaela Spurná a prof. Stanislav Štech. Diskutující se zaměřili na využití poznatků dvěma skupinami aktérů: tvůrci vzdělávacích politik a učiteli.

Monočíslo v roce 2021 chce navázat na tuto diskusi a pokusit se zmapovat potenciál českého pedagogického výzkumu pro využití tvůrci vzdělávací politiky. Mělo by odpovědět na otázku, co přináší pedagogický výzkum k tématům aktuálně řešeným tvůrci vzdělávacích politik v České republice a jaká další důležitá doporučení z něj vyplývají. Zajímá nás především přínos českých studií realizovaných v národním kontextu.

Uvítáme tedy zejména empirické stati prezentující výzkumné poznatky z českého prostředí, které vedou k doporučení pro tvůrce vzdělávacích politik. Dále uvítáme přehledové stati mapující témata důležitá z hlediska vzdělávací politiky v pracích českých výzkumníků. Autoři mohou nabídnout také metaanalýzy českých i zahraničních pedagogických výzkumů zabývajících se tématy relevantními z hlediska priorit identifikovaných v aktuálních strategických dokumentech.

Garantkami monotematického čísla jsou prof. PhDr. Vladimíra Spilková, CSc., a doc. RNDr. Jana Straková, Ph.D.

Časový plán přípravy monotematického čísla:

Do **31. 1. 2021** zasílejte abstrakty v rozsahu max. 2 stran (3 600 znaků) na adresu pedagogika@pedf.cuni.cz s poznámkou „Monočíslo“. V abstraktu, prosím, uveďte: autora (autory) a název příspěvku, jeho typ (teoretická, přehledová, metodologická, výzkumná studie), předpokládaný rozsah, cíl a obsah příspěvku.

Do 28. 2. 2021 budou abstrakty posouzeny a autoři obdrží vyrozumění o dalším postupu.

Do 30. 4. 2021 budou odevzdány studie vycházející z akceptovaných abstraktů. Následně studie projdou standardním recenzním řízením a do 30. 6. 2021 budou autoři požádáni o případné úpravy textů.

Monotematické číslo vyjde na podzim 2021.

Redakční poznámka

Informace o konferencích jsou uveřejňovány opakovaně, a to až do doby jejich konání. Informace o jednotlivých číslech časopisů jsou opakovány do doby, než je zveřejněno nové číslo. Informace o nových knihách jsou uveřejňovány jednou. Anotace publikací jsou v některých případech převzaty z podkladů dostupných na www stránkách jednotlivých vydavatelů a nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce. Bulletin ČAPV je dvoměsíčník, vychází vždy na konci sudého měsíce. Informace o konferencích a nových publikacích zasílejte na: bulletin@capv.cz.

Bulletin edituje Kateřina Vlčková (KPed PdF MU). Na tvorbě bulletinu spolupracují: Jana Poláčková Vašátková (Katedra sociologie a andragogiky FF UP), Stanislav Michek (ÚPPE PdF UHK), Martin Chvál (ÚVRV PdF UK) a Petr Novotný (ÚPV FF MU). Na přípravě podkladů pro bulletin se podílí studentka učitelství Viola Daňhelová (PdF MU), na jazykové korektuře a sazbě studentka učitelství Jana Kovaříková (PdF MU). Za stipendijní podporu děkujeme Katedře pedagogiky Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity.